

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

1999. június 22.

VI. évfolyam, 22. szám

te ch n i k a

LG

Tel.: 455-6060
<http://www.lgemk.com>

INTEGRÁLT RENDSZEREK

8-9. OLDAL

www.comptech.hu

EPSON

Kizárólagos importőr
EPSON HOTLINE: 06 (23) 417 310
06 (23) 415 295

T B A D E
U.S.A. Trade Inc.

ÚJ!

EPSON Stylus COLOR 900

Az A4-es tintasugaras család leggyorsabb tagja – 12 lap/perc (színes és fekete).

Mac Magazin (03.99.) – Ajánlatunk irodai területre
WIN (04.99.) – Legjobb termék
Mac Magazin (06.99.) – Megvételre ajánljuk
PC Welt (05.99.) – No. 1.
PC-Shopping (05.99.) – Csicstárta

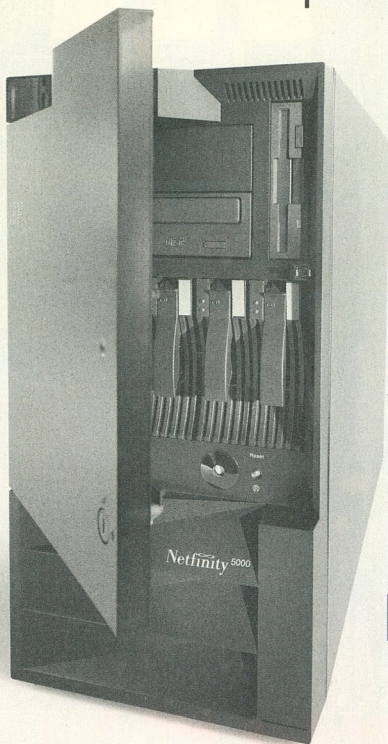
Tesztgyertés!

A Netfinity 5000 az IBM középkategóriás szervere, melynek teljesítménye az Ön üzleti sikereivel együtt rugalmasan növekszik. Hogyan? A Netfinity 5000-es szervert úgy terveztük meg, hogy lehetőséget nyújtson a processzorok, a memória és a diszkek teljesítményének megsokszorozására. Így az alapmodell az Ön igényei szerint rackes vagy akár toronymodellé alakítható. A szervert Lotus Domino Mail Server és Netfinity Manager szoftverrel együtt szállítjuk. Egyszóval a Netfinity 5000 biztosítja mindazt, amire Önnek az e-businesshez szüksége van. Megbízhat benne. További információért látogasson el a www.ibm.com/pc/europe/netfinity honlapunkra.

e-business tools

Ma 200 találat. Holnap 200 000. Nem probléma.

Netfinity 5000-es szerver.

Akár kétutas 450 MHz-es Intel® Pentium® II processzorral is. ■ Akár 2GB ECC SDRAM memóriával. ■ Akár 91 GB hot-swap HDD-vel. ■ Redundáns tápegységgel (350/175W) és szerviz processzorral. ■ Lotus Domino Mail Serverrel és Netfinity Managerrel. ■ 3 év garanciával. ■ Már 429 790 Ft + áfa-tól.*

*Árjelenítéssel. A vizualizáció árakait saját maguk állítják meg, így a tényleges ár a megadotttól eltérhet. A megadott ár a készlet értéke, 238 HUF/USD árfolyamon érvényes. Az Intel, az Intel Inside logo és a Pentium az Intel bejegyzett védjegyei. A Microsoft, a Windows és Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. Az IBM termékek az International Business Machines Corporation bejegyzett védjegyei. © 1999 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

1068 Budapest,
Rippl-Rónai u. 2.
Telefon: 351-1325
Fax: 322-5414

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI Kft.

REGIONÁLIS KÖZPONT *Budapest*

► *(Munkatársunktól)* Az Ericsson Magyarország a jövőben a régió Üzleti és Marketing Kompetencia Központjává válik, legalábbis ami a legújabb, úgynevezett harmadik generációs vezeték nélküli technológiát illeti – jelentették be az Ericsson múlt heti sajtótájékoztatóján. Ennek fontos része a Bluetooth technológia is, ami a mobil eszközök vezeték nélküli összeköttetésének egy új formája. A cég arra számít, pár éven belül 100 millió mobiltelefonba és ugyanennyi számítógépbe lesz beépítve az új „csatlakozó”, ami egyáltalán nem lehetetlen, hiszen már több mint 700 gyártó jelezte, be kívánja építeni eszközeibe a műszert.

A TEHETSÉGEK *oroszlánkörmerei*

► *(Munkatársunktól)* Ma adták át az Operában a Portocom Számítástechnikai Rt. negyedik Oroszlánköröm díját, amellyel az élet bármely területén tehetséggülrő nyilvánosság előtt számot adó gyerekeket, tinédzsereket jutalmaznak. A díj minden évben egy Portocom mobil számítógép és vele együtt járó kereskedelmi szolgáltatások.

Az első díj nyertese 1996-ban Szász Marci volt, aki a televízióban tűnt fel magas intelligenciájával. A rákövetkező esztendőben a 12 éves Turi Timi vihette haza az oroszlánkörmöt, akinek saját verseskötetéről Kepes András Apropó műsora számolt be először. Tavaly pedig egy szintén 12 éves kislány, Rákóczi Karolin és az őt segítő Kedves-ház (elsősorban romák felzárkóztatását segítő) program kaptak. (Képfünkön a három eddigi oroszlánkörmős és Kepes András, a tavalyi díjkiosztó helyszínén, az állatkerti oroszlánkekretnél.)

VIRTUÁLIS iroda

► *(Munkatársunktól)* Ki hinné: egy iroda úgy is kinézhet, mint egy szálloda. Legalábbis az Andersen Consulting ezt állította, amikor bemutatva virtuális irodáját. A tanácsadói munka jellegzetes vonása, hogy a tanácsadók idejük 80 százalékát az ügyfeleiknél töltik. Így egy-egy asztal, PC több órára is üresjáraton van. A jobb kihasználtság érdekében az Andersennél a zárt irodákat részben nyitottá alakították át, de néhány „magányosoknak” való helyiséget is meghagytak. A dolgozóknak pedig elég az

A jelenlévők az új, MC 218-as kézi számítógéppel is megismerkedhettek. A boltokban egy-két hét múlva kapható komputer a korábbi MC 16-os típusához képest számos új funkcióval és szolgáltatással gazdagodott. Egyik legjelentősebb változás a Windows CE operációs rendszer felváltó EPOC platform. Az MC 218-as zsebszámítógépről szinte minden olyan szolgáltatás elérhető, ami korábban csak egy jó felszerelt irodából volt lehetséges. Az MC 218-as azonban egyelőre csak infraporttal lehet majd megvásárolni, hiszen a Bluetooth csatlakozó bolti megjelenése pár hónapot várhat még magára.

HULLADÉKSELEKTÁLÁS *játékosan*

► *(Munkatársunktól)* Számítógépes oktatóprogramokkal mutatta be 9-12 éves gyerekeknek a Tetra Pak a hulladékigazgatók, a környezeti erőforrásokkal való takarékoskodás és újrahasznosítás alapjait Környezetvédelmi Oktatóbusz Programjának keretében. A roncsleptele szánt buszt két évvel ezelőtt mentették meg a bezúzástól és alakították át a programnak megfelelően. A régi Ikarusba a Tetra Pak újrahasznosított hulladékból készült íróasztalait, székeit, valamint 12 számítógépet helyeztek el, amelyeken 24 gyerek dolgozhatott egyszerre.

A számítógép-programot a cég maga fejlesztette, s játékos formában okította a gyerekeket a hulladék újrahasznosításáról, környezetvédelemről. A Tetra Pak program most zárult, mintegy 45 ezer általános iskolás vett benne részt. A környezetvédelmet hirdető járművet most átadják a Környezetvédelmi Minisztériumnak, ezentúl tőlük lehet kérni, hogy látogasson el valamely település iskolájába.

ügyfélszolgálati csapathoz bejelentkezni, a munkaadómás típusát elmondani (PC-s, webkamerás, stb.), s az adatbázis alapján megmondják neki, hol foglalhat helyet. A rendszer segítségével az adott asztalhoz kapcsolják a dolgozó telefonszámát és egyéb elérhetőségét. A nap más-más időszakában a tanácsadó akár több munkaadómás mellett is dolgozhat így. Egy hátránya van csupán: az íróasztalon kár családi fotót tárolni, hiszen másnap már biztosan nem az az asztala az illetőnek.

enter

CIVILIZÁCIÓS ÉRTÉK

Oswald Spengler „A Nyugat alkony” műve és az

amerikai Samuel Huntington filozófiája hasonló gondolatokra épít. Nemrég a HVG-ben olvastam azt a cikket, ami sok minden más mellett az ő feltevéseiket taglalja, azt, hogy a jövő konfliktusai nem nemzetek, hanem civilizációk között fészülnek majd. S hogy a harmincas években felvetődött gondolat mára igazán vált, arra elég csak az ázsiai kultúrák (a cikk különválasztotta a kultúra és civilizáció fogalmát), fejlődési sajátosságaira és Európát, Egyesült Államokat tömörítő nyugati civilizáció vetélkedésére, egymásra gyakorolt hatására gondolni. Am nem kell annyira messzire sem szálladni. Egy másik amerikai, Walter Lippman kell említeni, aki a század közepén a globalizációt határozta meg, mint a világgazdaság, a világrend mozgatórugóját.

S lám, milyen gyorsan igazolódott a Spengler-Huntington-Lippman alkotta szintézis! Ma már a nemzetközi vállalatok szinte alig rúgnak labdába, nem versenyképesek. Az európai távkeresleti piacon ugyanis olyan verseny alakult ki, ahol a globális szolgáltatók foglalják el a nemzeti, távkeresleti szolgáltatók helyét. A jelenlegi magyar DCS-pályázatot is egy olyan konzorcium nyerte, amelynek egyik tulajdonosa Amerika legnagyobb szolgáltatói közé tartozik, a másik részere pedig már egész Közép-Európát behálózta. De ez nem tipikus magyar jelenség, nem is nyugati civilizációs, hanem globális. Lehet, hogy a kínai és amerikai-európai civilizációk (benne a piaci szereplők) egymásnak feszülnek, de egy dolgban közös a nevezőjük: a konfliktus végkifejletét a pénz dönti el.

Gece Mariann

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja | Internet: <http://www.comptech.hu> | webdesign: Guards Rt. | Lapalapszó: PersonArt Kft. | A szerkesztőség elnöke: LŐNYAI LÁSZLÓ | Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC | Szerkesztők: JÁVORSZKY BELA SZILÁRD, TÓTH IBOLYA | Munkatársak: DUJCSIK MARIANN, FÜLÖP NORBERT, GECE MARIANN, ROSTA GÁBOR, SZABÓ GABRIÉLA | Címtag: BATHA LÁSZLÓ | Kiadja a Népszabadság Részvételvérségi | Felelős kiadó: LENGYEL L. LÁSZLÓ vezetőigazgató | Szerkesztőség és reklámkiadó: PersonArt Kommunikációs | Ügyfélszolgálat: 1141. Budapest, Komáromy utca 5-7. | Kereskedelmi igazgató: SZÁMADÓ RÓZA | Hirdetési igazgató: SZÜDI ÁGNES | Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 | E-mail: comptech@comptech.hu | Compuserver: 100324.654 | Tördelés, tipográfia: PersonArt | Nyomda: Révai Nyomda Kft. | ISSN 1418-2432

← Technika

Újabb VÍRUS FENYVEGET

► (Wall Street Journal/EduPage) A vírusirtókat készítő cégek egy új, a Melissához hasonlóan e-mailen terjedő vírusra hívták fel a figyelmet, amely a számítógép merevlemezéről akár az összes file-t letörölheti. A General Electric, a Microsoft és az Intel már tapasztalták a „Worm.Explore.Zip” vagy „Trojan ExploreZip” névre hallgató veszedelmes hatását, de nem árulják el, mekkora kárt okozott rendszereikben. A „főreg” típusú vírus – amely valószínűleg a Windows 95, a Windows 98 és a Windows NT rendszereket támadja meg – válaszol egy, a fertőzött számítógépen talált levélre (ugyanazzal a fájlnevről, mint az eredeti) a levélben pedig arra biztatja a címzettet, tekintse meg a csatolt dokumentumokat. Amint a címzett letölti a file-okat, a vírus szinte mindent letöröl. A számítástechnikusok szerint az eddigi jelentések szerint a kárak az adatvesztéssel a gépleállásig terjedtek. Vírusirtó számos web site-on, például a www.antivirus.com, a www.symantec.com és a www.nai.com címen található.

300 MILLIÁRD DOLLÁRT termelt a net

► (AP/MT) Az internetnek köszönhetően több mint 300 milliárd dollár többletbevételre tettek szert amerikai vállalatok és szolgáltatók tavaly, és ez a kereskedelmi felület 1,2 millió embernek adott munkát – ezt állapította meg a Texasi Egyetem legfrissebb tanulmánya, amelyet a Cisco Systems finanszírozott. Az elektronikus kereskedelem – vagyis árúk és szolgáltatások internetes értékesítése – közel 102 milliárd dollár bevételt termelt az érintett amerikai cégeknek. Az internet útján szerzett üzleti bevételek az utóbbi három évben évente megkétszereződtek az Egyesült Államokban, és nincs jele lassulásnak. Az amerikai kereskedelmi minisztérium az év elején bejelentette, hogy figyelni fogja a szá-

mitógépes kereskedelmet, de a tavalyi adatok csak 2000 közepére lesznek hozzáférhetőek. Az egyetemi tanulmányt ezentúl negyed-évenként frissítik. Becslések szerint a teljes amerikai kiskereskedelmi forgalomnak egyelőre kevesebb mint egy százaléka bizonyulódik interneten.

Cégek E-MAIL NÉLKÜL

► (ZDNet/Index) Egy felmérés szerint a francia cégek több mint fele egyáltalán nem használ e-mailt. Ez az arány az angol vállalkozások esetében 35, Németországban pedig 28 százalék, ami azt jelzi, hogy Európa még mindig bizalmatlan az elektronikus kommunikációval és kereskedelemmel szemben.

A MICROSOFT EXPLORER a legnépszerűbb

► (Los Angeles Times) Az InfoBeads kutatócsoport által készített tanulmány szerint az otthoni és vállalati számítógépekre telepített böngészők közel fele a Microsoft Internet Explorer. A tanulmány szerint idén januárban 33,8 millió személyi számítógépen használták az Explorert (kétszer annyian, mint az előző évben), míg a Netscape Navigatorot csak 32 millió gépen, ami a piac 47 százaléka. A világháló több mint öt éve használóknak majdnem 60 százaléka, az egyévesnél kevesebb tapasztalattal rendelkezőknek pedig csak 42 százaléka választja a néhány éve még toronymagasan vezető Navigatorot.

GÉPROMBOLÓ HIVATALNOKOK

► (Washington Post/EduPage) A hivatali alkalmazottakat egyre jobban frusztrálják a számítógépeik, így egyre gyakrabban bánnak durván azokkal – írja egy, a Compaq által a londoni MORI cég által el- készített tanulmány. Van aki szitkozódik, van aki üti és rugdossa a gépet, mások a számítástechnikai dolgozókat kínózzák, kerülik a munkát, vagy a főnökkel köztözködnék. A megkérdőjezték elmondták, hogy naponta többször is megszakad a munkájuk egy számítógépes probléma miatt, és a javítás sokszor több mint egy óra ba telik. Néhányan határidőket is lekéstek már a gép hibája miatt, és sokakat dühítenek a műszaki nyelven írott hibajüzenetek. Szinte mindenki beismer- te, hogy szokott szitkozódni a számítógépével, a

számítástechnikusok pedig elmondták, hogy gyakran velük is durvák, és egyre nő a szakadékok köztük és a többi alkalmazott között.

VIRTUÁLIS hitelkártya

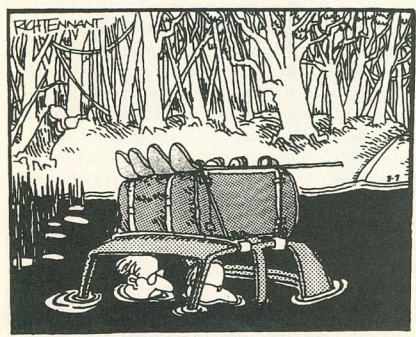
► (Wired News/Index) A minap hozta nyilvánosságra a virtuális hitelkártya szabványát egy számítástechnikai és bankechnikai óriásokból álló konzorcium. Az e-card névre keresztelt technológia lesz a közeljövőben minden internetes fizetőeszköz közös nevezője, alapja az Electronic Commerce Modeling Language. Használata igen egyszerű: az online boltokban a kasszáznál egy drag&drop művelettel a hitelkártya ikonját kell mozgatni hosszú kérdőívek kitöltése helyett, és mindössze egy jelszót kell megadni manuálisan. Az e-card mögött sorakozik többek között a Microsoft, Visa, American Express, IBM, Sun Microsystems, MasterCard, Ame-

rica Online, CyberCash, Compaq, Transactor Networks és Trintech. A technológia legkorábban az év végére jelentkezhet, például a Microsoft Passport vagy a Sun JavaWallet termékekben. A 101 milliárd dolláros online kereskedelem legnagyobb képviselői (Beyond.com, Dell Computer, Fashionmall.com, Healthshop.com, Nordstrom, és reel.com) szinte azonnal támogatásukról biztosították az új technológiát, amivel reményeik szerint akár már jövőre hatványozottan növelhetik eladásait.

AMD K7 júniusban

► (ZDNet/index) Még júniusban megkezdődik az új AMD processzor, a K7 (<http://www.amd.com/products/cpg/k7/index.html>) kiszállítása a nagyobb számítógépgyártókhöz. A cég adatai szerint a chip teljesítménye 7-42 százalékkal szárnyalja túl az Intel hasonló processzorait. Ha az AMD adatai megfelelnek a valóságnak, ez lesz az IBM-kompatibilis számítógépek történetében az első eset, hogy

WWW.SEMC.HU

„Van egy olyan érzésem, Karezs, hogy becsusztott egy-két hiba a fedélzeti térkép-program betöltése során.”

a leggyorsabb processzort nem az Intel kínálja. A sikerhez azonban az is szükséges, hogy az AMD sikeresen tudjon együttműködni a chipkészlet- és alaplappgyártókkal.

A VILÁGHÁLÓ HATÁSA a társadalomra

▶ (Los Angeles Times/Edupage) A UCLA egyetem bejelentette, tíz éves kutatásba kezd, amely az internet társadalomra gyakorolt hatásait vizsgálja 18 országban. Az AOL, a Microsoft, a Walt Disney, a Sony és más cégek által támogatott kutatásban több ezer háztartás vesz részt. A várakozások szerint az éves költségek körülbelül 800 ezer dollárra rúgnak. Elsősorban arra a kérdésre keresik a választ, mennyiben különböznek egymástól azok a családok, amelyeknek van internet-hozzáféréstük (ez az arány az Egyesült Államokban körülbelül 25 százalék) azoktól, melyek nem csatlakoznak a világhálóra.

Fejleszteni segít a HP

▶ (Munkatársunktól) Az Intel Corporation és a Hewlett-Packard Company nyilvánosságra hozták az IA-64 Instruction Set Architecture részleteit. A bejelentés nyomán a szoftverfejlesztők gyorsítani tudják a közeljövőben bevezetendő IA-64 processzorokra épülő szerver- és munkaállomás-alkalmazások új generációjának fejlesztési ütemét.

Az Intel 386-os processzor 1985-ös bevezetése óta az IA-64 a mikroprocesszor-architektúra terén elért legjelentősebb lépés. Az Intel és a HP Web-állomásain elérhetővé tett IA-64 Application Instruction Set Architecture-ré Guide (AIG) című dokumentum részleteit bemutatja az IA-64 processzorok alkalmazási utasításkészletét, architektúra-jellemzőit és programozási modelljeit.

Az IA-64 azt is új, EPIC technológiát használja, amely a spekuláció, a predikáció és az explicit párhuzamosság számítástechnikai architektúrában használatos kombinációkra épít.

Az IA-64 AIG dokumentum beszámoló arról is, hogy a szoftverfordítás révén az IA-64 architektúra kompatibilis az Intel IA-32 processzor hardver-utasításaival, valamint a HP PA-RISC utasításaival, és ennek köszönhetően biztosítja a korábban beszerzett alkalmazások és szoftverinfrastruktúra hosszú távú használhatóságát. (Részletek a www.hp.com/go/ia64 címen.)

AZ iMAC HATÁSA a számítógépes divatra

▶ (CNET) A tajvani Computex bemutatón új, színes, iMac inspirálta készülékek egész sorát – web padeket, fali számítógépeket, internetes képernyős telefonokat, Pentium dekódereket, ultravékony notebookokat és monitorkat – mutattak be tajvani gyártók, akik a Compaq, az IBM és a Fujitsu számára állítanak elő termékeket, így az új divat hamarosan megjelenhet a boltokban is. A Bcom Electronics, az Allwell Technology és a Mitac szőr-főlést és online vásárlást is lehetővé tevő dekóderet mutatott be, a Kiwi Microsystems pedig egy pizzásdoboz alakú „infotainment”

számítógépet, amelynek tetején egy touch screen található, oldalán pedig a lemez- és a CD-ROM-meghajtó.

LINUXOS KÉZI SZÁMÍTÓGÉP

▶ (cnet/Index) Linux alapú kézi számítógépet fejlesztettek ki a Compaq kutatói. A cég Palo Alto-i laboratóriumában úgy módosították a nyílt forráskódú operációs rendszert, hogy az használható legyen a PalmPilotnál valamivel kisebb készülékekben. Az Ists névre keresztelt kis szerkezetet egyelőre nem hozták kereskedelmi forgalomba, inkább a kézi és hordható számítógépekben rejlő lehetőségeket akarják vizsgálni vele.

MEGVAN A NEGYEDIK

Összesen 70 milliárd forint a DCS 1800-ért

▶ Jól megjegyezni a nevet: Primatel. Jövőre éppúgy beépül majd a köztudatba, mint a Westel vagy a Pannon GSM. A Primatel konzorcium 48,5 milliárd forintot ajánlatlalt nyerte ugyanis a DCS 1800-as mobilterület – közölte a múlt heti eredményhirdetésen Katona Kálmán közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter. A konzorciumot az AirTouch, a Vodafone és az RWE Telligence cégek alkotják. Értesülések szerint a harmadik koncessziós díjra a Primatel konzorcium tette a legmagasabb ajánlatot, technológiai kérdésekben azonban az Orange Hungária több pontot szerzett az értekelésnél. Magyarország egy olyan méretű távközlési hálózathoz csatlakozik a Primatel tulajdonosain keresztül, ami már most több mint 44 millió ügyfelet szolgál ki 23 országban. A DCS 1800 rendszerű közcélú mobil rádiótelefon szolgáltatás nyújtására kiírt koncessziós pályázat B koncesszióját a Westel 900, C koncesszióját pedig a Pannon GSM nyerte, fejenként 11 milliárd forintot díjat fizetnek.

A koncesszióra pályázók közül a pályázati elbírálás második fordulójába jutott még a CG SAT–Mannesmann Eurokom GmbH és az Orange Hungária B.V. is. S míg a Primatel az értekelő bizottság szerint a maximális 135 pontból 117-t kapott, addig a másik kettő 106-ot illetve 104-et. Katona Kálmán hírközlési miniszter azt is elmondta, ha a Primatellel nem jönne létre a pályázatban előírt határidőn belül a megállapodás, akkor volna a helyezéseknek jelentősége. Ám a Primatel képviselői garantálták, erre nem lesz szükség.

Az új mobilszolgáltató tulajdonosa lesz még a Primatelen kívül a Magyar Posta és az Antenna Hungária, a két állami vállalatnak összesen legkevesebb 25 százalék és egy

szavazat erejéig lesz részesedése az új koncessziós társaságban. Thomas Mecke, a Primatel kisebbik tulajdonosa elmondta, azonnal megkezdik az új vállalat felállításáról a tárgyalásokat, s a pályázatban előírt feltételeknek megfelelően, így legkésőbb augusztus végéig, megalapítják az új koncessziós mobilszolgáltatót. Ha ez megtörténik, december végén már szeretnék beindítani a 900-as és 1800-as frekvencián működő szolgáltatókat.

Az eredményhirdetés után Bölskei Imre hírközlési helyettes államtitkár elmondta, 2003 végéig hártem azonos képességű GSM-szolgáltató működik Magyarországon (Westel 900, Pannon GSM, Primatel), és a Westel 0660. Szakértők pedig tudni vélik: az Antenna Hungária és a Magyar Posta az új mobilszolgáltatóban való részesedésekkel megduplázák értéküket (ennek jelentősége egy esetleges privatizáció esetén rendkívüli).

G. M.

gmecse@compnet.hu

Az IDC (www.idc.com/) május végén épp arról adott hírt, hogy Nyugat-Európában négy éven belül minden második lakos mobiltelefon-előfizető lesz, a szolgáltatói piac becslései mérete 84 milliárd dolláros. A piac az eddigi tapasztalatok szerint évente legalább 10 százalékkal növekszik. Ennek okai: a kábelhálózati hangvitel mobilhálózatra tolódik át, a mobil-adatforgalom folyamatosan emelkedik és az értéknövelt szolgáltatások bővülnek. Az adatforgalom a mai 2 százalékos szintről 12 százalékra fog nőni, ám az igazi áttörés 2001-re várható, amikor a végfelhasználók készülékei is alkalmasak lesznek az új szolgáltatások teljes körű kihasználására.

Egy családból valók

Még hozzá igazán jó családból, melynek neve Panasonic. És a tulajdonság, amiben a legjobban hasonlítanak - a minőség. Így ha a nevet egy fénymásolón látja, azonnal tudja majd: biztos lehet benne. Kicsinyít, nagyít, másol mint a gép. És a végeredmény: tökéletes. Ahogy azt egy Panasonic készüléktől mindig is látta...

**AMIKOR EGY-EGY
KONCESSZIÓT
ÉRTÉKESÍTENEK,
AKKOR A HATALMAS
ÖSSZEGET FIZETŐ NYERTES
ELŐJOGOKAT KAP,
AMELYEKET KONCESSZIÓS
SZERZŐDÉS RÖGZÍT.
ÍGY A MINAP LEZÁRULT
DCS 1800-AS
TENDER GYŐZTESE,
A PRIMATEL EGY ÉVIG
EGYEDURALKODÓ LESZ
AZ 1800-AS SÁVON.
HASONLÓ
MONOPOLHELYZETET
ÉLVEZ A MATÁV
A BESZÉDSZOLGÁLTATÁSOKRA.**

▶ A kilencvenes évek elején Magyarország alulfejlett távközlési hálózattal rendelkezett. Az 1991-es 11 százalékos telefonelérhetőségi szint rendkívül alacsony volt, ehhez képest a távközlési piac gyors liberalizációjával úgrászerű fejlődés történt. Ezt két dolog tette szükségessé: egyrészt hogy itt is érvényesülhessen a verseny, a vállalkozói szemlélet, másrészt hogy elkülönült, önállóan gazdálkodó szervezetre helyezték az addig monopolyzetben levő Magyar Posta postai, távközlési és frekvenciagazdálkodási feladatait. A magyar távközlési piacot – a törvényben deklarált törekvések ellenére – jelenleg is alapvetően a verseny korlátozottsága, a távközlési szolgáltatók monopolyzete jellemzi.

Amit a jog ad

A közéleti távközlési szolgáltatók egy része koncessziós körbe tartozik, a többi úgynevezett szolgáltatási engedély alapján végezhető. Jelenleg koncessziókötéses a közéleti távbészélő, a mobil rádiótelefon, az országos személyhívó-szolgáltatás, az országos és körzeti rádió- és televízióműsor-szétosztás, illetve a műsorszórás. Minden egyéb távközlési szolgáltatót (internet, bérelt vonal, egyéb üzleti kommunikációs szolgáltatások) bárki végezhet a megfelelő hatósági engedély megszerzése után. Így itthon már több tucat vállalkozás vetette meg lábát (Pantel, Novacom, Elender, Datanel, Tiszánét). A koncessziókötéses szolgáltatások lényege abban áll, hogy kizárólag a koncessziós tevékenységre alapítható a gazdasági társaság, valamint az állam által vagy az állam többségi részesedésével

KONCESSZIÓK

és alternatívok

egybehozott – a koncessziós feltételekkel megegyezően működő – gazdálkodó szervezet vezetheti a jogosultságot átengedővel (állam, önkormányzat) közösen, koncessziós díj ellenében. Így történt ez a DCS 1800-as mobiltelefon koncessziójának kiosztásakor is.

Az állam szigorú feltételeket szab a koncessziós társaságokkal szemben. Megtilt például bármilyen, a koncesszióval összeegyeztethetetlen tevékenységet. Ennek ellensúlyozására „kizárólagosságot” biztosít a társaságoknak, azaz hátrányos módon a földrajzi, távközlési területen nem változtatja meg az átengedett jogosultság feltételeit. A kizárólagosság elsősorban a további szolgáltatók piacra lépésének megakadályozását szolgálja, nem teremt azonban minden esetben feltétlenül monopolyzetet, csupán annyit jelent, hogy az állam meghatározott ideig kötelezetté válik a kialakult status quo fenntartására. A magyar távközlési piacon a kizárólagosság azonban egyenlő a monopolyzettel. Kiseb eltérő a helyzet a közéleti mobilrádiótelefon-szolgáltatásnál, ahol jelenleg három – a Westel 0660, Westel 900, Pannon GSM –, az év végéig a DCS 1800-as tenderen győztes Primatellel már négy szolgáltató rendelkezik egyidejűleg országos koncessziós joggal.

Hazai piac

A nagyobb szolgáltatók (több mint 20 társaság van) közé sorolhatjuk a változatlanul piacvezető Matávot, a Csongrád megyében és az ország déli régiójában működő Dél-távot, a Gödöllő és Vác körzetére specializálódott Digitel 2002-t és a HTCC csoport tagjait. A Hungarian Telephone and Cable Corporation (HTCC) az Egyesült Államokban alapították 1992-ben azzal a szándékkal, hogy mind üzleti, mind lakossági ügyfelek részére telekommunikációs szolgáltatásokat nyújtson Magyarországon. A csoport tagjai a Viharsarokban (Békés) működő Hungarotel, az északra (Salgótarján és környéke) települt Kelet-Nógrád Com, valamint a kisebb koncessziós területű Pápatel és a Rába-Com. A nagy társaság közül a Hungarotel Rt. a legnagyobb. A HTCC csoport közel 180 ezer ügyfélnek nyújt közéleti szolgáltatást, többek között alap telefonszolgáltatást, ISDN-t (Integrated Services Digital Network – integrált szolgáltatású digitális hálózat), a Flex-Net nevezetű bérelt vonalat, a telekommunikációs berendezések területén pedig az alap telefonkészüléket, ISDN PC kártyákat, ISDN

alközpontot kínál. A Digitel 2002 Távközlési és Informatikai Koncessziós Részvénytársaság Pest megye 64 településének telefonellátásáért felel. A társaság 1995 szeptemberében alakult.

A Digitel 2002-t 59 százalékkal a francia Compagnie Générale des Eaux, 35,4 százalékkal az izraeli Tal-Giltek Ltd. és 5,6 százalékkal a helyi önkormányzatok alapították 1,9 milliárd forint alaptőkével. A Hollandiában 1997-ben létrejött, a Dél-távban is tulajdonos Magyar Telecom B. V. (Matel B. V.) holding beszállt a cégbe, s ennek köszönhetően megváltozott a Digitel 2002 Rt. tulajdonosi struktúrája. A cég alaptőkéje 6 milliárd forint. A társaság 2002-ig 184 millió dollárt fordít beruházásra. Az összeg egyharmada saját tőkéből, másik harmada bevételekből áll, míg a fennmaradó harmadot kezdetben az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), majd 1998 januárjától egy nemzetközi bankkonzorcium biztosítja. Szolgáltatási területükön több mint 281 ezer ember él. S csakis, mint a többi koncessziós társaság, internet, ISDN-t és DigiNet nevű digitális bérelt vonali szolgáltatást biztosítanak. A Matel révén a Digitel 2002-höz kapcsolódik a Dél-táv Dél-magyarországi Távközlési Rt. A Dél-táv Rt.-t, Csongrád megye távközlési szolgáltatóját 1994-ben alapította a francia CG SAT és a magyar Imográf Kft. Mai tulajdonosai a Matel (95 százalék), az EBRD és az Imográf. A szolgáltatók és fejlesztelmek számára a bízást a megye 60 településén felérték mintegy 180 ezer háztartás és több mint 12 ezer társas vállalkozás jelenti.

Jogos önvédelem

A Matávtól független, mintegy 15 telefontársaság hivatalos érdekképviseletét 1995 novemberében látja el az LTO Szövetség. E társaságok az elmúlt években több mint egymilliárd forintot fordítottak a telefonhálójukon ellátott területek távközlési fejlesztésére. Azonban tökérejükkel tekintve együttesen sem közelítik meg a Matáv nagyságát. Ugyanakkor a beruházásokhoz felvett adósságaikat nem tudják törleszteni (például az HTCC), s ha a Matáv felvásárolja azokat, tulajdonosok révén sikeresen maradhat az EU-derogáció lejárta után, már a liberalizált piac vezetője. Ahogy ez Németországban a Deutsche Telekommal történt.

Palócz Zsóka

comptech@comptech.hu

PROGRAMVIZSGA-IDŐSZAK

Vállalatirányítási rendszerek az ezredfordulón

AZ INTEGRÁLT RENDSZEREK

LEGINKÁBB

A TESTET BEHÁLÓZÓ

IDEGPÁLYÁKHOZ

HASONLÍTHATÓK.

ÁHOGYAN AZ UTÓBBI

ÖSSZEKÖTI AZ EGYES

SZERVEKET EGYMÁSSAL

ÉS AZ IRÁNYÍTÓ

KÖZPONTTAL, AZ AGGYAL,

ÚGY A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI

RENDSZEREK IS

BEHÁLÓZZÁK AZ ADOTT

CÉGET, MOZGÁSBAN TARTVA

AZ ORGANIZMUST.

KÖZELEDIK

AZ EZREDFORDULÓ,

AZ OLY GYAKRAN

EMLEGETETT 2000. ÉV

PROBLÉMÁJÁVAL EGYÜTT.

EZÜTTAL INTEGRÁLT

RENDSZEREKET

FEJLESZTŐ CÉGEK

SAKEMBEREINEK

VÉLEMÉNYÉT KÉRDEZTÜK

E TÉMAKÖRBE.

► A korszerű programok moduláris felépítésűek, vagyis az egyes elemek a vállalat tevékenységének egy-egy szeletét fedik le. A moduláris felépítésből adódik, hogy a rendszereknek csak azon részeit érinti a 2000. év problematikája, ahol évek közötti dátumkezelésre van szükség. Ilyen kritikus terület például a tárgyieszköz-nyilvántartás, a bérszámfejtés, vagy a kintlévőségek kezelése. Ezeken a pontokon valóban jelentkezhet probléma: például a XXI. századra áthúzódó kintlévőség rendezésének időpontja megelőzheti a számla keltezését,

ők többnyire felülről jövő utasítás alapján kérik be a szoftverek „évezredállóságát” igazoló tanúsítványokat.

Füst és láng

A cégvezetők többsége a probléma lényegével a mai napig nincs tisztában, így a meglévő integrált rendszerrel kapcsolatos gondokat vagy túldimenzionálják, vagy alulértékelik. Dózsa András, a Cobra Computer ügyvezető igazgatója szerint a pánik semmiképp

ami könnyen károszt okozhat. Ezenkívül még számos bakira számíthatunk, ám egyértelmű, minél összetettebb egy rendszer, annál nagyobb galibát okozhat a meghibásodása. Mindenesetre a rosszul kikalkulált, kinyomatott, majd borítékolt számlák sem eredményeznek összeomlást – már ha idejében észreveszik a malört –, legfeljebb pluszköltségeket.

Manapság egyre divatosabb az igazolások begyűjtése, amivel a vállalatok informatikusai később védekezhetnek: ők minden tőlük telhetőt megtettek. A multinacionális és vegyes vállalatok szintén nagy „papírgyűjtők”,

nem indokolt. A Cobra Conto ügyviteli program mindenesetre képes kezelni a jövő évezred dátumait is, amiről a cég – a többi fejlesztőhöz hasonlóan – igazolást is ad. Dózsa András szerint hasonló felfokozott érdeklődésre már volt példa, a számviteli törvény 1992-93-as változásakor. Pedig az akkori törvény módosítás is inkább csak szemléletbeli változásokkal járt, a programok algoritmusát a dolog egyáltalán nem érintette, ám az eladások ennek ellenére szépen növekedtek ebben az időszakban. Dózsa András szerint a kereslet növekedésére az év hátralévő részében most is lehet számítani.

A MEINL A MONTANÁT VÁLASZTOTTA

Forrás ügyviteli rendszer a Csemege Julius Meinl Rt-nél

A Csemege Julius Meinl Rt. közel 2 éve kezdte el a pályázatát leendő integrált vállalatirányítási rendszerének kialakítására. A meglévő „sokszínű” ügyviteli rendszert egy integrált és naprakészséget biztosító rendszerrel kívánták kiváltani. Erre a feladatra a Montana Rt. által forgalmazott és a magyar piacon több mint 10 éve jelen lévő **FORRAS** rendszert találták a legalkalmasabbnak, miután a Montana Rt. vállalta, hogy a Csemege Julius Meinl számára egyedi **FORRAS** modulokat is kifejleszt, mint pl. *számlalikvidáció-, bolti készletkönyvelés-, bolti jóvelmezőség* elszámoló programok. A **FORRAS** mellett egy **MS OLAP** Server alapú döntéstámogató rendszer kifejlesztésére is szerződött a két fél. Ezzel megoldható, hogy a **FORRAS**-on kívüli rendszerek adatait is egységes keretben lássa a Csemege Julius Meinl. A szerződés értéke megközelítőleg 100 mft + ÁFA - a szükséges szerverrendszerrel és MS licenccel együtt. Az első ütem átadása ez év végén, a második ütemé pedig jövő év első felében történik meg.

MONTANA[®]
Montana Információtechnológia és Kommunikációs Rt.

Szandner Tibor, az SAP Magyarország értékesítési menedzsere szerint éppen ellenkező irányú folyamat tapasztalható. A cégek többsége ugyanis vagy felfüggeszti új integrált rendszerének bevezetését, vagy a beindítást teszi át a következő évezredre. Éppen ezért az SAP-nál nem idén, hanem inkább a következő évre prognosztizálják a rohamot. Szandner Tibor szerint ekkor derül ki, melyik rendszer mennyire vált be. Az SAP mindenesetre felkészült, hiszen korábbi, R2-es rendszerének egyes verziói már 1993 óta kezelik az ezredfordulót, míg a korszerű R3-at eleve így fejlesztették ki.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy az integrált rendszert működtetők máris fellélegezhetnek, hiszen például egy nem megfelelő operációs rendszer vagy adatbázis-kezelő még így is okozhat gondokat. A programok másik sebezhető pontja az egyes rendszerek egymással összekapcsoló kommunikációs csatorna vagy elektronikus hálózat, ezek leállításával maguk a rendszerek is lebénulhatnak. Ezért Szandner Tibor szerint az ezredforduló nem annyira informatikai, mint inkább szervezési problémát jelent, amit a vállalatok vezetőinek – és nem csak az informatikusoknak – felsőbb szinten kell orvosolniuk.

Kalmár Béla, a Montana Rt. Ügyviteli rendszerek üzletágának vezetője szintén azon a véleményen van, a saját kissé túldimenzionálja a dolgot, ám a vevők egy része ennek ellenére nem veszi komolyan a kérdést. A Montana saját fejlesztésű ügyviteli rendszere, a Forrás már három éve kezeli az ezredfordulót, akkor állították át a program korábbi, clipperes változatát. A legújabb termék, a Forrás-SQL pedig két évvel ezelőtt eleve így került piacra. Ez persze nem jelenti azt, hogy az alatta dolgozó hardver nem okozhat gondot, ezeket ellenőrizni, adott esetben up-grade-elni kell. A cég által forgalmazott másik integrált rendszert, a Scalát mára minden vásárlójuknál állították a dátumkezeléssel megbirkózó Scala 5 verzióra. Kalmár Béla szerint a nagyobb vállalatoknál mindez időigényes folyamat, amit jól mutat, hogy a legrövidebb projekt sem tartott egy hónapnál rövidebb ideig.

Átállás az új rendszerre

Egy adott program korszerűbb verziójára általában könnyebb az átállás, ám az adatbázis áttöltése ilyen esetekben is problémákat jelenthet. A legtöbb gond abból adódik, hogy az újabb rendszerek más adatstruktúrával dolgoznak, így az átvitel automatikusan nem lehetséges. Gyűlik fel, míg a régi program a termékek színi és darabszámát tárolta, addig az új szoftver számos egyéb tudnivalót, például az árat is rögzíti. Ilyenkor az adatátvitel nagyon időigényes, hiszen csak „kézzel”, be-

gépeléssel lehet elvégezni. Szakemberek szerint erre ritkán kerül sor, hiszen új rendszer bevezetések a vállalati folyamatokat is érdemes újragondolni, korszerűsíteni, ami a régi adatok áttöltését feleslegessé teheti.

A rEVOLUTION Software termékei esetében a dátumkezelés problémája fel sem vetődött, hiszen kezdettől Windows alá fejlesztett programjuk adatbázis-kezelő rendszere az évszámot eleve teljes formában – négy biten – tárolja. Az Iroda++ integrált rendszert használóknak ezért nincs mitől tartaniuk, nyugodt szívvel várhatják az új évezredet. Az Iroda++ a kis és közepes cégek számára készült, amit 10-15 egyidejű felhasználóval rendelkező hálózatok számára fejlesztettek, amelyek éves szinten hozzávetőleg húsz-harmincezer bizonylatot dolgoznak fel. A rEVOLUTION új, egyelőre még fejlesztés alatt álló rendszere már SQL szerverre alapra készült, így kapacitása igény szerint, gyakorlatilag bármennyig bővíthető. Ez utóbbi, egyelőre Zenit munkánév alatt futó program számára sem jelenthetnek problémát a „különleges” dátumok.

Tesztközelben

Amennyiben nem vagyunk biztosak rendszerünk „időtállóságában”, és valamire értenélünk meg az erről kiállított ta-

lent tökéletes garanciát, ám egy ilyen próbán általában kiderül, ha valami nem megfelelően működik.

A régebbi programoknál sem kell azonban feltétlenül cégelállásokra számítani, hiszen néhány apró trükkel a „nem megfelelő” szoftverek is életben tarthatók, legalábbis, amíg átterünk egy új rendszerre. Többek között visszaállíthatjuk az évszámot – például 1980-ra –, így elvileg akár évtizedekre szőnyeg alá söpörhetjük a dátumkérdést. Persze ebben az esetben a cégnél mindenkinek tudnia kell helyesen értelmezni a dátumokat, ami számlák esetében azért nem igazán járható út. Az ügyeskedés mindenesetre csak ideig-óráig működik, csakmailag sem biztos, hogy tökéletes, így előbb-utóbb mindenképp korszerűsíteni kell.

Mindenesetre érdemes nem utolsó pillanatra hagyni mindent – talán már most is késő –, mert az év végén mindenképp szakemberhiánya lehet számítani. Erre az időszakra a cégek többsége már jó előre be van táblázva, és ha valaki különleges sürgősséget kér, készüljön fel, mindez a számla összegén is meg fog majd látszani.

A rohamra a legtöbb helyen már most készülnek. Az SAP-nál – központi utasításra – már január első napján csatasorba kell állniuk a munkatársaknak. A legtöbb cég hasonló intézkedéseket tervez, így a felhasználók

núsványokkal, érdemes tesztelni a programot. Ennek legegyszerűbb módja, ha az adatbázist átmásoljuk, majd a problematikus dátumokkal végigpróbáljuk a lehető legtöbb variációt. Természetesen ez sem je-

nyugodtak lehetnek, az ünnepek alatt sem maradnak segítség nélkül.

Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

JÁTÉK

h í r e k

A 3dfx pereli a Creative-ot

Néhány napja jelent meg a Creative Labs Riva TNT chipsetes videokártyáihoz egy új meghajtókészlet, a Unified, aminek segítségével a csak Glide utasításkészletre optimalizált játékok a Creative kártyáin is futtathatók. Ezt úgy teheti meg, hogy a Glide hívásokat Direct3D hívásokká alakítja át. A 3dfx ezért beperelte a Creative Labsot, mert szerinte felhasználta a 3dfx Glide forráskódjának részleteit, amire csak 3dfx alapú kártyához kapott engedélyt. Ezenfelül egy teljesen egyszerű ügyben is perre ment a 3dfx, nevezetesen ki nem fizetett számlák miatt.

A Ubi Soft továbbadja a Mortyrt

A Ubi Soft egy kivételével megvette az Interactive Magic készülő játékaik kiadási jogait. A kivétel a lengyel fejlesztésű Mortyr, amely egy kicsivel erőszakosabb az átlagosnál, náci katonákat kell benne gyilkolászni, amolyan Wolfenstein 3D stílusban. A kiadó úgy érzi, hogy ez a játék nem fér bele abba a vonalba, amit a cég képvisel, vagyis a családok közötti játékok közé, mint például a Rayman vagy a Tonin Trouble, nem is beszélve a Disney licenccen alapulókról.

Heavy Gear 2 a boltokban

Az Activision bejelentette, hogy Heavy Gear 2 nevű játékuk terjesztését az USA-ban június 18-án kezdték meg. A játékban 80, egy- és többjátékos küldetés vár azokra, akik szeretnek egy óriásbot nyergéből lövöldözni, hasonló óriásbotokra. A program piaci sikere nem igazán megjósolható, mert alig néhány napja adták ki a konkurencia Mechwarrior 3 című játékát, ami több tesztelő elmondása szerint nagyon jóra sikeredett.

Farmerreklám a Kingpinben

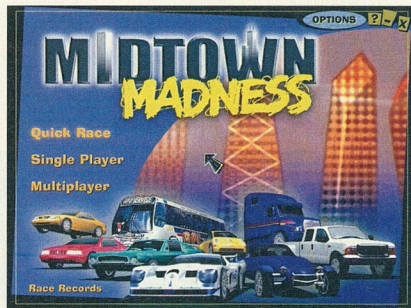
Forma-1-es és egyéb autószerenyekben már megszokott, hogy mindenhol reklámok láthatók a pályák mentén. A Diesel ruhagyártó cég reklámszerződést kötött az Interplayvel, miszerint a kiadó következő, hamarosan a boltokba kerülő, Kingpin című játékában a karakterek Diesel ruhákat viselnek majd. Ezenfelül a pályákon is Diesel logókat kell majd gyűjteni.

DirectX és EAX

A Microsoft licenyszerződést kötött a Creative Technologyval. Megállapodásuk szerint a Microsoft felhasználhatja a Creative Environmental Audio Extension (EAX) nevű, háromdimenziós hanghatásokat nyújtani képes API-ának jogait. Az EAX utasítások megfelelővel valószínűleg a következő DirectX-ben, a 7-esben még nem, de a DirectX 8.0-ás verzióban már találkozhatsz.

BELVÁROSÍ ŐRÜLET

**HA SZERETSZ
EGY NYÁRI DÉLELŐTT
11-KOR A BELVÁROSBAN
EGY HALOM AUTÓ KÖZÉ
BESZORULVA VEZETGETNI,
NEM TÖRÖDVE
AZ ORRODRÓL CSEPEGŐ
IZZADSÁGGAL,
SŐT EZT MÉG ESETLEG
ÉLVEZED IS, AKKOR
A MIDTOWN MADNESS
A TE JÁTÉKOD.**

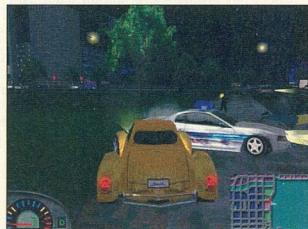
**HA EZENFELÜL
MÉG RENDELKEZEL
IS EGY KEVÉSKE
HELYISMERETTEL
CHICAGÓRÓL,
AKKOR MÁR SZINTE
ÚGY ÉREZHETED,
HOGY EZT A JÁTÉKOT
NEKED ÍRTÁK.**

Amikor először meghallottam, hogy a Microsoft készülődik egy Midtown Madness című játék piacra dobásával, egyből egy finomított Carmageddon jelent meg lelki szemeim előtt. Be kell valljam, nem sok dolgot találtam nagyobb ökörségnek számítóképes játékos pályafutásom alatt, mint azt, hogy pontokat gyűjtögetve hajtsak keresztül a gyalogosok tömegéin, ahogy azt a Carmageddonban kellett tenni.

Szerencsére itt ilyesmiről szó sincsen. Az MM egy autósverseny, ami Chicago belvárosában játszódik, normál hétköznapi forgalomban. Utunkat piros lámpák, hosszú autósorok, hülye mazsolák, akik mindig a legrosszabbkor hajtanak ki elénk, és néha gyalogosok nehezítik. Utóbbiak Batmant meghazudtoló ügyességgel ugranak el autónk elől, a játék direkt úgy lett megírva, hogy egyiküket sem tudjuk elütni, még készakarva sem. Ezzel is megakadályozva, hogy a egyszerűbb lelkivilágú (Carmageddonon felnőtt) játékosok kizárólag erre koncentrállhassanak a versenyzés helyett.

A készítők állítólag megpróbálták minél pontosabban modellezni Chicago belvárosát, persze a megfelelő kompromisszumokkal, no hogy a valóságshűségnek a játék engine-je lés-szá kárát a sebesség csökkenésével, vagy más módon. Ez számomra ellenőrizhetetlen, mivel soha nem jártam Chicagóban, valószínűleg bármelyik amerikai belváros kinézhet így, egy dolog azonban szúrta a szemem, hogy miért nincsenek százezeres felhőkarcolók. De ez végül is lényegtelen.

A városnak egyébként megismerhetjük többféle arcát, mert nem csak nappal versenyezhetünk, hanem több nap-szakban, és különböző időjárás viszonyok között is. De ez szinte már alaptartozéka egy autós játéknak. Ami viszont nem, az – nekem úgy tűnt –, hogy napszaktól függően változott a forgalomban megjelenő autók összetétele, és mennyisége is. Reggelente például mintha több iskolabusz róna az utakat. A nap közepén és végén kicsit mérséklődik a forgalom, ahogy például Budapestben is a hasonló idő-szakokban. Mindezt megvizsgálni a Cruise módban van lehetőségünk, amiben lófrálhatunk hosszú órákon át, felvéve a forgalom ritmusát, és ha nekünk úgy tetszik, akár be is tarthatjuk a közlekedési szabályokat.

nyos pontokon kell keresztülhaladnunk, de ezt bármilyen útvonalon megtehetjük.

Menet közben kukákat bogrogathatunk, amiknek szanaszélre repül a tartalma, vagy a mindenki által olyannyira utált parkolóórákat téphetjük ki tövestől, sőt kipróbálhatjuk, hogy megfelelő időpontban érkezve milyen érzés az érkező hajó miatt felnyíló hídon átrepülni. Sokszor rákényszerülünk, hogy áthágjuk a közlekedési szabályokat, mivel nemegyszer figyelmen kívül kell hagynunk

ilyenkor könnyű elveszíteni a kontrollt az autós felett.

A versenyezésre rendelkezésre álló autók zöme amerikai (Mustangok, Cadillac, busz, nyerges vontató), kivétel a VW Beetle, amely számára ez egy jól időzített reklámnak is felfogható. Egymás ellen minden létező módon próbálkozhatunk, internet, LAN hálózat, satöbbi.

Kíváncsi vagyok, hogy a Flight Simulator sorozathoz hasonlóan kiadnak-e kiegészítőket a játékhöz különböző helyszínekkel, és esetleg lesz lehetőségem kergetőzni a rendőrökkel a nagy Nemzeti Parkolóház körül az Erzsébet téren.

Dusa Gábor

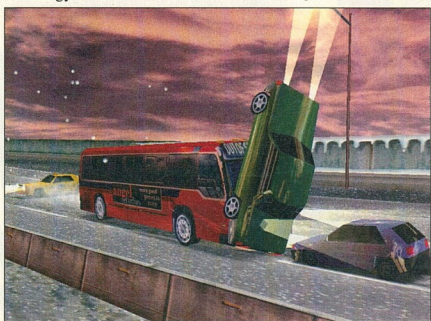
gabord@freemail.c3.hu

Jut eszembe, egyszer se kellett tankolni mennem, sőt, mintha nem is találkoztam volna benzinkutakkal. Hát ennyit a realiztikusságról, vagy az én kukacosságomról. Ne csodálkozzunk, ha minden második sarkon pirosat kapunk, zöld hullám a látottak szerint Chicagóban valószínűleg nem létezik, úgyszint csak nézelődésre való ez a mód. Versenyezni a többi módban kell, amelyek sorrendben a következők: Blitz – kizárólag az idővel küzdünk, meg az idegeinkkel, mert egy kis hiba, és kezdetünk mindent előlről.

Circuit – zárt pályán kell számítógép által irányított ellenfelek ellen küzdeni.

Checkpoint – a kedvencem, mert bizo-

sa lámpák színét, azt hogy kinek melyik sáv lett közlekedésre kiosztva (irány a szemben jövő sáv, ott valamiért mindig kevesebben vannak), ezért hamar összetűzésbe kerülünk a rend őreivel. Ők nem a Need for Speedből megismert módon próbálnak megállítani, vagyis nem akarnak mindenáron elénk kerülni, elég a megfelelő pillanatban picit hátulról oldalra nyomott autó is,

Technológia Megbízhatóság Design NEC

NEC

NEC Versa notebook a ma, és a jövő emberének! Üzleti tárgyalások, utazások alkalmával hű útításra lehet mind az "All in One" kialakítású NEC Versa LX széria egyik tagja, mind pedig a kevés helyet igénylő – éppen ezért igen előnyös – NEC Versa Lite notebook-ok egyike. Válassza ki az Önnek legmegfelelőbb notebookot az NEC termékkatalógusból a Szinva NET Kft. segítségével.

NEC Versa LX

„Száguldó erőd” azoknak, akik nem ismernek kompromisszumot. Intel® Pentium® II 366 Mhz processzor, 64 MB SDRAM, 10,0 GB S.M.A.R.T HDD, 24x CD-ROM, ATI 3D RAGE PRO AGP videó, ESS Maestro 3D hang, 14,1" TFT LCD kijelző, TVOut, Infra-, USB port. Opciók: LS-120 drive, DVD-ROM.

szinva[®]

www.szinvanet.hu

NEC HOTLINE: 06 1 252 0545

Az Intel® Inside® logo és a Pentium® az Intel® Corporation bejegyzett védjegye. Az NEC Versa notebook-ok új generációja az Intel® Pentium® II processzort tartalmazza.

NEC Versa LX

NEC Versa Lite

Az idő pénz – és téged gazdagít!

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

Idő. Töltheted telefonálással vagy egy csésze kávé fölött. Az igazán nagyszerű az, hogy minden óra és minden perc, amit barátokkal töltesz, egy kicsit gazdagabbá tesz. A világmegváltó, nagy beszélgetéseknek sem lehet akadálya, hiszen a mobilod akkumulátora sokat bír. Van hát időd ruhákat vagy éppen Nokia 5110-es Xpress-on előlapokat cseréberélni. De ha még több időt akarsz együtt tölteni másokkal, és még kényelmesebbé akard tenni Nokia mobiltelefonodat, itt az idő, hogy beszerezz néhány eredeti Nokia-tartozékot.

HÁZIMOZI A SZÁMÍTÓGÉPEN

**AZ EGYSÉGES
DVD-SZABVÁNYT
1995-BEN
DOLGOZTA KI
EGY TÍZ CÉGBŐL
ÁLLÓ CSOPORT.
LEHET RAJTA
FILMET,
HANGOT
ÉS A NAGYOBB
ADATSŰRŰSÉGNEK
KÖSZÖNHETŐEN
A HAGYOMÁNYOS
CD-NÉL
JÓVAL TÖBB
SZÁMÍTÓGÉPES
ADATOT TÁROLNI.**

▶ Az adatsűrűség növelését többek között a kisebb hullámhosszú lézer segítségével, a valamivel nagyobb adathordozó felülettel és a nagyobb határfokú hibajavító kódal érték el. Ezenkívül egy DVD lemez kétoldalas is lehet, és oldalanként két adathordozó réteget tartalmazhat. Így a maximálisan elérhető kapacitás 15,9 gigabyte, ami nagyjából 24 darab hagyományos CD lemezek felel meg.

Mint már említettem, a DVD képes adatot és hangot is tárolni, de egyelőre túlnyomórészt filmekhez használják. Több szórakoztatóelektronikai boltban tartanak is DVD-bemutatót, ahol mindenki megcsodálhatja ennek az új technikának az előnyeit: remek képminőség és mozszerű hang, több nyelv egy filmhez, és így tovább.

A hátulütője mindennek persze az ár: egy valamirevaló DVD-lejátszó 100 000 forintnál kezdődik. Ehhez jön még a sokcsatornás hang megszólaltatására képes hifirendszer hasonló magasságú ára, és a tévé vagy a kivetítő (projektor), ami szintén nem

két fillér. Cserébe viszont a követhetőket nyújtja:

- akár nyolc különböző hang-sáv, minden sáv maximálisan 8 csatornával,
- 32 különböző feliratozás, - rétegenként kb. 2 óra film,
- kilenc különböző „nézőpont” vagy kameraállítás és ezek közötti szünetmentes átváltás: ezzel lehetővé teszi, hogy egy filmet mondjuk két különböző befejezéssel nézzünk meg, vagy a gyerekek számára kihagyja a véresebb részeket,
- menürendszert.

Aki foglalkozott már ezzel az új médiummal, bizonyára hallott a régiókódolásról is. Ez egy - a nagy stúdiók érdekeit szolgáló - megoldás arra a tényre, hogy az új filmeket a világ különböző részein nem egyszerre mutatják be.

Gondolkodok itt például arra, hogy a Csillagok háborúja új epizódját itthon csak szeptember körül láthatjuk. Ugyanígy a filmek készítői a forgalmazási jogokat több külföldi kiadónak is eladják, és így garantálhatják a kizárólagos forgalmazást. Ezen célokból osztották fel a Földet hat régióra, ebből az 1-es az USA és Kanada, 2-es pedig Európa, benne hazánkkal, Japán, Dél-Afrika és a Közel-Kelet. Minden DVD lemez és lejátszó el van látva egy - a régióknak megfelelő - kóddal, és csak az azonos kódúak hajlandók egymással működni. Erre jó odafigyelni, ha például valaki New Yorkban vesz egy (1-es régió) DVD-lejátszót: azt hazahozva az itthoni 2-es régiójú filmeket nem fogja tudni megnézni.

Mint már említettem, a DVD-vel való házimozizásnak erős pénztárcapaasztó hatása van. Azt viszont már kevesebben tudják, hogy egy megfelelő számítógéppel jóval olcsóbban is élvezhetjük a DVD-filmeket. Ennek két útja van: gyengébb gépekkel rendelkezők számára (ez gyakorlatilag minden, ami lassabb, mint egy Pentium II 300 MHz) a DVD-kitek, míg az erősebb gép-

hez elég csak egy DVD-ROM-ot venni. Ekkor a film dekódolását a lejátszószoftver segítségével a CPU végzi. A kitek esetében pedig a meghajtó mellé egy külön MPEG-2 dekódoló kártya jár, és az végzi el ezt a feladatot.

Ez a kártya rendszerint azt is lehetővé teszi, hogy a számítógépet a tévére csatlakoztassuk, és azon nézzük a filmet. A kártya nélküli megoldásnál a tévékimenettel nem rendelkező videokártyák tulajdonosai csak a monitoron nézhetnek a filmet. Ez a z o n - b a n egy e g y - f e l e l ő m é r e t ű (minimum 17 colos) monitor esetében nem nagy hátrány, mert a monitor képe lényegesen jobb a tévénél. Amivel ilyenkor hátrányba kerülünk, az a hang: jelenleg még nem létezik olyan hangkártya, ami a DVD-n lévő hatszatomás Dolby Digital (más néven: AC-3) kódolású hangot rendesen le tudná játszani. Egyes drágább hangkártyákon azonban található olyan digitális kimenet,

amin keresztül azt rákötethetjük a saját házimozzi-erősítőnkre, ami aztán azt dekódolja. Ez persze nem azt jelenti, hogy rossz lesz a hang, egyszerűen csak nem fogjuk a hat különálló csatornát valóban külön hallani, ugyanúgy, mint a sztereó tévéadás is élvezhető egy nem sztereó tévéen, csak nem is igaz.

Már csak egy kérdés merül fel: hátra: érdemes-e befektetni a DVD-be? Saját tapasztalatból mondom: igen!

Mostanában 25-30 ezer forintért kaphatók a DVD-ROM-meghajtók, míg a kártyát tartalmazó kitek 40 ezer körül kezdődnek.

Mivel a DVD-meghajtók tökéletesen olvassák a hagyományos CD lemezeket is, így nem kell CD-ROM-meghajtót venni, illetve ha már van, eladhatjuk. A filmek minősége annival múlja felül a hagyományos videokazetta minőségét, mint egy CD lemez a hangkazettáét.

Rosta Gábor
rg018@hszk.bmc.hu

eb**olt**
www.ebolt.hu
Keresse az Interneten! www.ebolt.hu

Megnyilt Magyarország első olyan számítástechnikai áruháza, ahol az alacsony árak csak egy kattintásra vannak!

EBOLT: VASARLÁS FOTELBOL!

Aktuális akciónk:
Seagate 4.3 GB Winchester
19 000 Ft + áfa

AZ IBM kamionja

▷ (Munkatársunktól) Érdekes bemutatót tartottak a Budapesti Kongresszusi Központ parkolójában. Idén először Magyarországra is ellátogatott az IBM Netfinity Truck. Ez egy speciális belső kialakítású kamion, amelyben többek között légkondicionált előadó-helyiség és bemuta-

tóterem található. Az előadásan Bányai Gábor, az IBM magyarországi termékmenedzsere mutatta be a cég Netfinity fantázianévre hallgatott Intel alapú szervercsaládját. Ismertetette az IBM X-architektúráját, ami az S390-es, AS400-as és RS6000-es szerverekben használt technológia a Netfinitybe történő adaptálását jelenti. Ezek között van az integrált service processzor, amelyel

megoldható a számítógép távoli felügyelete és a hibaelhárítás is. Érdekes technológia még a Hot add PCI, amely lehetővé teszi, hogy a gép működése közben olyan PCI kártyákat is behelyezzünk, melyek meghajtója korábban még nem volt telepítve. A csatlakoztatás után a számítógép azonnal kéri a meghajtókat tartalmazó lemezt, és azok telepítése után – a szerver leállításánál – az új leállításánál – az új eszközök üzemeltethető.

Június 15-én rendezte a világ egyik vezető IT cégé, a GartnerGroup az ICC Budapest szakmai konferenciát. A meghívott cégek között szerepelt többek között az IBM, a Hitachi, a SAN és a 3Com is. Az érdeklődők főleg az újabb adattároló technológiákról, azok felhasználhatóságáról és a hálózatokról hallgathattak meg előadásokat, valamint termékbemutatókat is megtekintettek.

Állami EC-ELKÉPZELÉSEK

▷ (www.prim.hu) „2000 harmadik negyedévéig elfogadhatja az Országgyűlés az elektronikus kereskedelemmel (EC) kapcsolatos közvetlen szabályozás törvényben rögzített pontjait. 2002-ig pedig az EC-vel kapcsolatos terület minden tekintetben (vám-, adó-, jogszabályok módosítása) szabályozott lesz Magyarországon” – jelentette ki a június 9-én kezdődött EC '99 elektronikus kereskedelem témájú budapesti konferencián Bölskei Imre, a KHVM helyettes államtitkára.

A szabályozással az EC gyors fejlődését segíthetik elő. Az alapot a most kialakuló egységes hírközlési törvény (eht.) fogja megadni. Az EC szabályozása a távközlés, informatika mellett többek között a vámot és az adózást is érinti. A szabályozás főbb fejezetei a következők: internetszolgáltatás, elektronikus iratok, elektronikus kereskedelem. A szabályoknak szakmai szinten még az idén el kell készülniük, a kormányhoz való benyújtás a jövő év első felében várható.

Itt az új

MICROSOFT SMALL BUSINESS SERVER

▷ (Munkatársunktól) A Microsoft Magyarországot az anyacégek kisvállalatoknak szánt szervercsomagja, a BackOffice Small Business Server 4.5-ös verzióját mutatta be a minap budapesti sajtótájékoztatón. Ez a korábbi 4.0-hoz képest az egyszerre csatlakozható felhasználók számát 25-ről 50-re, az 1 GB/adatbázis határt pedig 1 GB/adatbázisra emeli. Az új verzióval – több más újítással – lényegesen egyszerűbbé válik a telepítés, az utána megjelenő ToDo lista és Varázsló segítségével a kisebb gyakorlattal rendelkezők is könnyen elvé-

gezhetik a hálózat beállítását.

Windows NT alapú hálozatra történő installálás esetén a korábbi felhasználók egyszerűen átvihetők. Érdekes újítás még, hogy a programcsomag összetevőit több partíció között is szétoszthatjuk. Kifejezetten a kisvállalkozások költségeinek mérséklését szolgálják a távoli adminisztrációs eszközök, amelyek lehetővé teszik a hálózat karbantartását állandó rendszerzárak alkalmazása nélkül. Azon cégek számára, amelyek a 4.0 regisztrált felhasználói, a Microsoft ingyenes frissítést tesz lehetővé.

Jöhet az INFO 2000!

▷ (www.prim-online.com) „A felperes ECI-nek az alperes Hungexpo elleni 11 millió schilling megfizetése iránti perében a választott bíróság a felperes keresetét elutasítja” – hangzik a megszületett ítélet.

A Hungexpo a Messe Wiennel közösen 9 évvel ezelőtt hozta létre 50-50 százalékos tulajdoni arányú cégét, az ECI-t. Azóta azonban a bécsi Ifabó elsorvadt, míg a budapesti sikeres volt, s harmadik országban nem sikerült kiállításokat létrehozni, továbbá az itteniekre sem hozott külföldi kiállításokat az osztrák fél. Emiatt 1995-ben a Hungexpo a megállapodás módosítását kezdeményezte. Az ezzel kapcsolatos két és fél évig tartó tárgyalások azonban eredménytelenek voltak.

A Hungexpo előtt egyértelmű volt, hogy a kapcsolatot változatlan formában nem kívánja fenntartani, ezért 1996-ban felmondta az együttműködési megállapodást, ami 1998. december 31-én szűnt meg. A tárgyalás sikertelensége miatt a Hungexpónak fel kellett készülnie az említett kiállítások helyett saját rendezvényei megrendezésére. A perben az ECI – vitatva a felmondás érvényességét – kártérítési igényt kísérelt meg érvényesíteni. A választott bíróság ítéletében megállapította, hogy a felmondás érvényes volt, ennek következtében az együttműködési megállapodás 1998. december 31-én szűnt.

Összeállította:
Geese Mariann
mgcese@comptech.hu

Az SAP a **mySAP.com**™ kezdeményezéssel megnyitotta az utat az internetes üzleti felhasználás előtt. Az 1995 végén indított internet koncepcióval a szoftverfejlesztésnek ma egy teljesen új szakasza vette kezdetét.

A World Wide Web-re alapuló alkalmazásokat az SAP már több, mint 2 éve szállítja ki. Ezek a komponensek (pl.: Employee Self Services, Business to Business Procurement) a megévő R/3™ rendszerek optimális kiegészítéseként működnek és lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy számos rutinszerű és adminisztratív funkciót automatizáljanak, az internetre kihelyezve végezzenek el.

Az új **mySAP.com**™ internet stratégiában a vezető szerepet az SAP Emberrőforrás-gazdálkodás rendszere (SAP HR™) kapta. Az SAP HR funkcionalitás és az új, könnyen használható **EnjoySAP**™ felhasználói felület révén a dolgozók a Web hozzáférés segítségével bárhol és bármikor, munkatörüknek és egyéni időbeosztásuknak megfelelően juthatnak hozzá a szükséges információkhoz. Az internetes HR funkcionalitást használó vállalatoknál csökken az adminisztratív költség, ezzel párhuzamosan növekszik a szervezet teljesítménye és a dolgozók hatékonysága.

A **mySAP.com**™ és az új **EnjoySAP**™ felület révén az SAP egy könnyen hozzáférhető és felhasználóbarát rendszerrel válik a vállalat minden alkalmazójára számára.

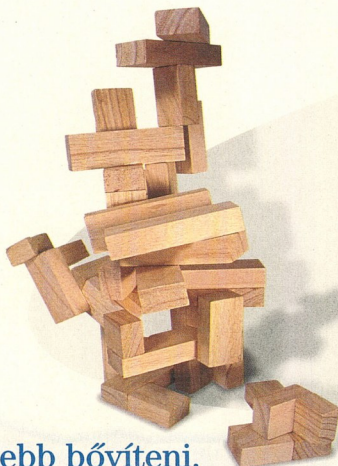
A **mySAP.com**™ az SAP válasza az ezredforduló internetes kihívására, amely megalapozza a vállalatok jövőbeli dinamikus fejlődését.

Részletesebb információt a www.sap.com web oldalunkon, vagy az SAP tizenházi konferencián (1999. szept. 20-21.) kaphatunk. Egyéb információért hívjon minket a 457-8333-as telefonszámon.

mySAP.com

* (Az új 4.6A EnjoySAP verzió 1999 szeptemberétől lesz elérhető)

Vannak stabil rendszerek,

és vannak olyanok, amelyeket egy kicsit nehezebb bővíteni.

Lépést tartani az egyre gyorsabban fejlődő számítástechnikával remek dolog. De vajon mi a helyzet abban az esetben, amikor egy közepes vagy nagyobb vállalat számítógépes hálózata, hála a technológia rohamos fejlődésének, újabb és újabb gépekkel bővül? Nem lehetséges-e, hogy a különböző hardware-elemek, BIOS-ok, driverek zavarokat okozhatnak az egész hálózaton keresztül? A válasz egyszerű: dehogynem. És amíg az IT menedzserek tűzoltómunkát végeznek, nem marad idejük a fontosabb feladatokra.

A HP a közép- és nagyvállalatok számítógépes hálózatainak stabilitását szem előtt tartva fejlesztette ki a HP Vectra sorozatot. A HP Vectra PC modellek életciklusa legalább 9-12 hónap, a felhasznált hardware pedig mind átfogóan tesztelt, egymással összhangban működő, kiváló minőségű alkatrészt. A HP Vectra sorozatával Önnek olyan stabil rendszere lesz, ahol az általános problémák könnyen felismerhetők és kezelhetők, az új számítógépek telepítése pedig nemcsak könnyebb, de jóval olcsóbb is.

További információért látogasson el weblapunkra: <http://www.hp.hu/vectra>
vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 343-0310**, jelszó: **Új Vectra**

HP Vectra választható specifikációk: Intel® Pentium® III processzor 450-500MHz, Intel® Pentium® II processzor 400MHz vagy Intel® Celeron™ processzor 366-433MHz • 32-64MB SDRAM • 4,3-8,4GB SMART UATA HDD • Matrox MGA G200 vagy SIS Super AGP grafikus kártya • 16 bit stereo full duplex PCI audio • HP TopTools menedzsment szoftver • desktop ház

**HEWLETT
PACKARD**

- ☑ Stabilitás
- ☑ Megbízhatóság
- ☑ Menedzseltetés

pentium®!!!

Megfeleztük!

Két digitális telefonvonal **50%**-os kedvezménnyel és részletfizetési lehetőséggel. ISDN-csomagok akciós áron június 30-ig.

Rendelje meg a jövő vonalát!

06 80 23 23 23

Ajánlatunk a szabad kapacitás erejéig érvényes.

A megrendeléseket a MATÁVPont bolthálózat és a MATÁV viszonteladói is elfogadják.

www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV